

WEKENI KIPAUMBELE KWENYE UTEKELEZAJI WA AFUA ZA LISHE.

Na, Mwandishi Wetu

Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Afya na Masuala ya UKIMWI imetoa wito kwa Serikali kuendelea kuweka kipaumbele katika utekelezaji wa afua mbalimbali za lishe nchini, ili kuwezesha kuwa taifa lenye watu wenye afya na lishe bora na kuweza kufikia malengo endelevu.

Wito huo umetolewa leo jijini Dar es Salaam na Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Afya na Masuala ya UKIMWI, Mhe. Stanslaus Nyongo (MB) baada ya kufanya ziara katika Taasisi ya Chakula na Lishe Tanzania ili kujifunza na kujionea shughuli mbalimbali zinazofanywa na Taasisi hiyo.

Mhe. Nyongo amesema afua za lishe zinahitaji kuwa na uwekezaji wa kutosha na kupewa kipaumbele, kwani usipowekeza kwenye lishe unaweza kujikuta unatibu wananchi wengi kwa sababu ya lishe mbovu, wakati unaweza kutumia lishe kama tiba namba moja na yenye gharama nafuu.

Inaendelea Uku: 2

Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Afya na Masuala ya UKIMWI wakipata maelezo kutoka kwa wataalamu wa Maabara ya Chakula na Lishe Tanzania iliyoopo Mikocheeni, ikawa ni ziara ya kujifunza na kujionea shughuli mbalimbali zinazofanywa na Taasisi hiyo. Ziara hiyo imefanyika Septemba 12, 2023 jijini Dar es Salaam.

TUMIENI TAALUMA ZENU KUTATUA CHANGAMOTO ZA LISHE.

Na Mwandishi wetu-TFNC

Mkurugenzi Mtendaji wa Taasisi ya Chakula na Lishe Tanzania Dkt. Germana Leyna, amefungua mafunzo elekezi kwa Waajiriwa wapya wa Taasisi, ambapo amewataka kutumia taaluma zao katika kusaidia kutatua changamoto mbalimbali za masuala ya chakula na Lishe zinazoikabili jamii.

Dkt. Germana amesema mafunzo hayo ya siku tano yamelenga kuwawezesha waajiriwa hao kujua mifumo mbalimbali ya kiutumishi, itakayowasaidia katika kutatua changamoto hizo, na kutekeleza majukumu mbalimbali ambayo Taasisi imekabidhiwa na Serikali kuyatekeleza.

“Mimi Matarajio yangu kwenu ni makubwa sana, mnisaidie kutatua changamoto za chakula na lishe kwa jamii na ndiyo changamoto ambazo sisi kama Taasisi ni jukumu ambalo tumekabidhiwa na serikali ili kuweza kulitekeleza.” amesema Dkt. Germana

Aidha Dkt. Germana amewataka waajiriwa hao kutokuwa sehemu ya walalamikaji kwa changamoto zilizopo ndani ya Taasisi bali wawe sehemu ya suluhisho ya changamoto hizo.

Kwa upande wake kaimu Mkurugenzi wa Fedha, Utumishi na Utawala Bw. Ally Said, amewataka watumishi hao kuzingatia mafunzo wanayopatiwa kwani yatakuja kuwasaidia katika utekelezaji wa majukumu mbalimbali ndani ya Taasisi.

Mkurugenzi Mtendaji wa Taasisi ya Chakula na Lishe Tanzania Dkt. Germana Leyna, akitoa maagizo mbalimbali kwa waajiriwa wapya wa Taasisi ya Chakula na Lishe Tanzania (hawaapo pichani) wakati wa ufunguzi wa mafunzo elekezi kuhusu sberia, kanuni na taratibu mbalimbali za utumishi wa umma.

TAHARIRI

Hili ni toleo la tatu la Jarida la Lishe Updates linalochapishwa kwa lugha ya Kiswahili na Taasisi ya Chakula na Lishe Tanzania, jarida hili linatolewa mara moja kila baada ya robo mwaka likiwa limebeba taarifa mbalimbali za Taasisi, matukio na shughuli zilizofanywa kwa kushirikiana na wadau wa maendeleo

Jarida hili ni kwa ajili ya matumizi ya mtandaoni na litasaidia kutoa habari mbalimbali za lishe, kwa lengo la kuelimisha jamii kuhusu masuala ya chakula na lishe, ili kuweza kuendeleza mapambano katika kukabiliana na matatizo ya utapiamlo na udumavu kwa hapa nchini.

Toleo hili linalenga kuhamsha ari ya kuhakikisha jitihada zinachukuliwa na Taasisi katika kuendeleza juhudi za wadau kuelimisha umma kuhusu masuala ya Chakula na Lishe. Jarida hili la lishe litajumuhisha mambo kadhaa kuhusu shughuli zinazofanywa na Taasisi, habari na matukio mbalimbali ambayo Taasisi inayafanya kwa kushirikiana na wadau, Makala mbalimbali za kuelimisha kuhusu Misingi ya lishe bora, dondoo za lishe na mambo mengine ambayo jamii inatakiwa kuzingatia

Jarida hili litachangia kuziba pengo liliopo katika upashanaji wa habari miongoni mwa wadau wa lishe na hivyo kuwapa nafasi ya wao kushiriki katika kufahamu mambo mbalimbali yanayofanyika katika Taasisi ya Chakula na Lishe Tanzania.

Jarida hili litachangia kwa kiasi kikubwa kutoa fursa kwa maelfu ya walengwa kupata nafasi ya kujelimisha kuhusu umuhimu wa lishe bora na pia njia madhubuti za kuchukua katika kuzingatia ulaji unaofaa na mitindo bora ya maisha ili kuweza kujikinga na magonjwa mbalimbali.

Lishe updates ni jarida la kila mmoja wetu, na pia ni jukwaa lililo wazi kwa watu wote ili kupata elimu itakayosaidia kizazi hiki na kijacho katika kuvunja mzunguko wa utapiamlo na magonjwa yasiyo ambukizwa.

Jarida hili litaweza kupatika kupitia mitandao yote ya Kijamii ya Taasisi ya Chakula na Lishe Tanzania pamoja na kwenye tovuti yake

TFNCTanzania

tfnctanzania

TFNC_TZ

WEKENI KIPAUMBELE KWENYE UTEKELEZAJI WA AFUA ZA LISHE.

Inatoka Uku: 1

“Waheshimiwa wabunge wenzangu hili halina mjadala twendeni tukaishauri Serikali tuhakikishe wanaweka kipaumbele kwenye afua za lishe, utaendelea kutibu wananchi wengi kwa sababu ya lishe mbovu wakati lishe ni tiba namba moja tena ya bei nafuu.” Amesema Mhe. Nyongo.

Aidha Mhe. Nyongo amesisitiza elimu ya lishe iendelee kutolewa zaidi kwa jamii ya Watanzania, ikihusisha makundi yote muhimu, kwani bado kuna upotoshaji mkubwa unaofanyika kwenye masuala ya lishe, na wapo baadhi ya watu wanaibuka na bidhaa mbalimbali za lishe, ambazo zimekuwa na matokeo hasi kwa watumiaji na nyingine kuwaletwa shida kiafya watumiaji hao.

“lazima tutoe ushauri ni chakula gani watu waweze kutumia, maana sasa hivi lishe imevamiwa kila moja ameibuka na lake, sasa kila mtu ni mtaalamu wa lishe.” Amesema Mhe. Nyongo.

Kwa upande wake Naibu Waziri wa Afya Dkt. Godwin Mollel amesema wataendelea kuimarisha eneo la lishe kutokana na kuwa ni la msingi kwa taifa, na maeneo yenye shida kwa upande wa utekelezaji wa afua mbalimbali za lishe tayari yameonekana na Wizara kwa kushirikiana na Taasisi ya Chakula na Lishe itachukua hatua za kuboresha zaidi

Hata hivyo Dkt. Mollel ameiomba kamati ya Bunge kuangalia namna ya kuweza kuipatia nguvu Taasisi hivyo, kwani bado haina misuli ya kuweza kudhibiti baadhi ya masuala yanavyoibuka kila kukicha kuhusiana na masuala ya Chakula na Lishe.

Naye Mwenyekiti wa Bodi ya Usimamizi ya Taasisi ya Chakula na Lishe Tanzania Bw. Obbey Assery, ameiomba kamati ya kudumu ya Afya na Masuala ya UKIMWI kuwa sehemu ya kuisemea lishe katika ngazi ya Chini hadi Taifa, na kuiomba kupigia kelele suala la kutenga shilingi 1000 za afua za lishe kwa ajili ya watoto chini ya umri wa miaka 5 ili zitumike katika utekelezaji wa afua mbalimbali za lishe

VYOMBO VYA HABARI ENDELEENI KUTOA ELIMU YA UNYONYESHAJI MAZIWA YA MAMA

Na. Mwandishi Wetu- DSM

Imeelezwa kuwa vyombo vya habari vinamchango mkubwa katika kutoa taarifa sahihi kuhusu unyonyeshaji na ulishaji wa watoto kwa ujumla na kusaidia kupambana na imani potofu kuhusu unyonyeshaji na taarifa zisizo sahihi zinazolenga maslahi ya kibiashara ya maziwa mbadala na vyakula vya watoto wachanga na hivyo kuchangia uboreshaji wa lisha na afya ya mama na mtoto na kujenga taifa lenye nguvu imara na yenye tija.

Hayo yamebainishwa na Mkurungezi Mtendaji wa Taasisi ya Chakula na Lishe Tanzania Dkt. Germana Leyna, wakati wa semina elekezi kwa waandishi wa habari mkoa wa Dar es Salaam, kuhusu umuhimu wa kuandika, kuhabarisha na kuelimisha jamii kuhusu masuala mbalimbali yanayohusiana na lishe na afya ikiwa ni mwendelezo wa shughuli mbalimbali zinazofanyika katika kuadhimisha Wiki ya unyonyeshaji wa maziwa ya mama Duniani.

Dkt. Germana amesema vyombo vya habari vina wajibu wa kuendelea kutoa taarifa na kuelimisha umma kuhusu umuhimu wa kufuata taratibu sahihi za unyonyeshaji wa maziwa ya mama, kwani ni miongoni wadau wakuu wa mawasiliano yanayolenga kubadili mitazamo na tabia za jamii kuhusu masuala ya lishe na afya.

“vyombo vya habari vina mchango mkubwa katika kutoa taarifa, kuelimisha na pia kuburudisha na miaka ya hivi karibuni dhima hiyo imepanuka na kujumuisha masuala ya ufuatiliaji, kupaza sauti za watu wasio na sauti katika jamii, kusaidia kulinda maslahi katika jamii na mambo mengine” Alisema Dkt. Germana

Kwa upande mwingine Dkt. Germana amesisitiza juu ya waajiri katika sekta rasmi na zile zisizo rasmi, kuchukua hatua za kuboresha mazingira ya kazi na msaada unaofaa katika kufanikisha unyonyeshaji mahali pa kazi kama nyenzo muhimu ya kuwezesha wanawake waliopo kazini kupata fursa ya kunyonyesha watoto wao na kuendelea na kazi zao.

hili Tanzania maadhimisho ya Wiki ya unyonyeshaji maziwa ya mama nchini yalianza kuadhimishwa mwaka 1992, ambapo huambatana na shughuli mbalimbali zinazolenga kufikisha taarifa, jumbe na hamasa kwa wananchi kuanzia ngazi ya Mkoa, Halmashauri na kwenye jamii.

GAIN KUENDELEA KUSHIRIKIANA NA SERIKALI KUONGEZA VIRUTUBISHI

Na, Mwandishi wetu-Dar es Salaam

Shirika la Global Alliance For Improved Nutrition (GAIN) limesisitiza litaendelea kushirikiana na Serikali hususani kupitia Taasisi ya Chakula na Lishe Tanzania, kuendelea kuelimisha umma juu ya umuhimu wa kutumia vyakula vilivyoongezwa virutubishi ikiwemo unga wa Mahindi, Ngano, Mafuta ya Kupikia pamoja na Chumvi.

Hayo yamebainishwa na Msimamizi wa programu wa urutubishaji kutoka shirika la GAIN Dkt. Archard Ngemela wakati akizungumza na Maafisa Utafiti wa Taasisi ya Chakula na Lishe Tanzania, wakati wa Semina ya majadiliano kuhusu umuhimu wa urutubishaji wa vyakula kwa ngazi ya Viwanda iliyofanyika hivi karibuni.

Dkt.Ngemela amesema shirika la GAIN limejikita zaidi kuhakikisha linasaidia serikali kwenye upatikanaji wa Virutubishi, upatikanaji wa mashine za kuchanganya virutubishi hivyo kwenye unga pamoja na kuwajengea uwezi watendaji wa ngazi za Mikoa na Halmashauri katika usimamizi wa ubora wa urutubishaji.

Aidha Dkt.Ngemela a amesema wameendelea kushirikiana na serikali kwani hadi sasa tayari wamefanikiwa kuwajengea uwezo wataalamu 120 wakiwemo maafisa lishe, Wataalamu wa maabara na maafisa ya Lishe ambao ndiyo wanasimamia ubora wa vyakula vilivyurutubishwa.

Baadhi ya Maafisa Lishe wa Taasisi ya Chakula na Lishe Tanzania, wakifuatilia wasilisho kutoka kwa Msimamizi wa programu ya Urutubishaji kutoka Shirika la GAIN Dkt. Archard Ngemela, wakati akizungumzia namna Shirika hilo linavyotekeleza shughuli za urutubishaji wa vyakula nchini.

Bodi ya Wahariri

Wahariri Mkuu

Dkt: Germana Leyna
Dkt: Analace Kamala
Dkt: Esther Nkuba
Dkt: Ray Masumo

Wahariri Wasaidizi

Walbert Mgeni
Adeline Munuo

Wasanifu Kurasa

Jackson Monela
Hamza Mwangomale

Kwa Maoni au Ushauri tuandikie
kupitia S.L.P 977, au Piga Simu namba
+255-22-2118137

WADAU WA AFYA WAKUBALIANA KUANZISHA BENKI YA MAZIWA YA MAMA TANZANIA

Na, Mwandishi wetu

Wadau wa Afya na Lishe nchini wamekutana na kufanya kikao kazi cha pamoja kujadili namna ya kuanzisha Benki ya Maziwa ya Mama, lengo likiwa kuboresha hali ya afya na lishe za watoto wachanga hususani wanaozaliwa na uzito pungufu, wagonjwa sana, ambao hawana mama au mama zao ni wagonjwa mahututi na hivyo kukosa maziwa ya mama jambo linalosababisha athari kwa watoto kiafya na kuongeza vifo vya vichanga hivyo.

Akizungumza wakati wa kufungua kikao kazi hicho, Kaimu Mkurugenzi Msaidizi kitengo cha Lishe Wizara ya Afya, Neema Joshua amesema kuwa Wizara ya Afya inaunga mkono jambo hilo na ipo tayari kushirikiana na wadau kuhakikisha linakamilika kwa wakati.

“Niwapongeze wadau walioanzisha harakati hizi za kuanzisha Benki ya Maziwa ya Mama hapa Nchini kwa lengo la kuboresha hali ya afya na lishe za watoto wetu hususani wanaozaliwa na uzito pungufu au kabla ya wakati na mama zao kukosa maziwa ya kutosha jambo linalosababisha watoto hao kutokuwa vizuri” Amesema Neema Joshua.

Kwa upande wake Daktari wa Watoto kutoka Hospitali ya Taifa Muhimbili-Mloganzila, Dkt. Lucy Mpayo amesema, Benki ya Maziwa ya mama ni huduma inayowawezesha akina mama kupata maziwa ya ziada, ambayo huchangiwa na wamama wengine kwa hiari na kuhifadhiwa kwa usalama kisha kupatiwa watoto wenye mahitaji. Uwepo wa benki ya maziwa kutawezesha watoto hao kupata maziwa ya mama kwa muda muafaka na kusaidia kuimarisha afya zao, hususani kuongezeka uzito kwa haraka Zaidi.

Dkt. Lucy Mpayo aliendelea kuhimiza kuwa mtoto aliyezaliwa na uzito pungufu akiwahi kupewa maziwa ya mama katika siku za mwanzo baada za kuzaliwa humsaidia mtoto katika kumkinga dhidi ya maradhi na kumuwezesha kukua vizuri na hivyo kumpunguzia siku za kukaa hospitalini

Aidha Dokta Lucy amesema kuwa Hospitali ya Taifa Muhimbili Mloganzila ilifanya utafiti wa mwaka mmoja kutoka Mei 2018 hadi Mei 2019 uliobaini kuwa asilimia 53 ya watoto waliozaliwa na uzito pungufu chini ya kilo moja na nusu huchelewa kuanzishiwa kupewa maziwa ya mama kwa zaidi ya siku mbili kutokana na sababu mbalimbali ikiwemo mama kuwa mgonjwa baada ya kujifungua, kutokuwa na maziwa ya kutosha pamoja na mtoto kuwa mgonjwa.

HABARI PICHA ZA MATUKIO MBALIMBALI

Mwenyekiti wa Bodi ya Usimamizi wa Taasisi ya Chakula na Lishe Tanzania Bw.Obey Assery (kushoto) akiwaongoza wageni kutoka USAID, Bill and Merinda Gates Foundation na Chuo Kikuu cha Havard waliotembelea Maabara ya Taasisi hiyo, ili kujionea shughuli mbalimbali zinazofanyika katika maabara ya Chakula ya Taasisi hiyo iliyopo Mikocheni Jijini Dar es Salaam.

Mwenyekiti wa Bodi ya Usimamizi ya Taasisi ya Chakula na Lishe Tanzania Bw. Obey Assery, akizungumza na Menejimenti na Watumishi wa Taasisi (hawapo pichani) ambapo leo amekutana na kuzungumza na watumishi na kujadili masuala mbalimbali yanayohusu mustakabali wa Taasisi

Afisa Rasilimali Watu wa Taasisi ya Chakula na Lishe Tanzania Maurice Nchimbi, akiwasilisha taarifa ya Utumishi kwa kwa Mwenyekiti wa Bodi ya Usimamizi wa Taasisi (hayupo pichani), wakati wa kikao chake na Menejimenti na Watumishi wa Taasisi.

Katibu wa Wanawake wa RAAWU tawi la Taasisi ya Chakula na Lishe Tanzania Bi. Aleswa Swai, akisoma risala ya Wafanyakazi kwa Mwenyekiti wa Bodi ya Usimamizi wa Taasisi Bw. Obey Assery (hayupo pichani) wakati wa kikao chake na Watumishi wa Taasisi

Mkurugenzi wa Taasisi ya Chakula na Lishe Tanzania Dkt. Germana Leyna, akiwasilisha taarifa ya Utekelezaji ya Mwaka 2022/23 kwa kwa Mwenyekiti wa Bodi ya Usimamizi wa Taasisi (hayupo pichani), wakati wa kikao chake na Menejimenti na Watumishi wa Taasisi, kujadili masuala mbalimbali yanayohusiana na Taasisi.

Mkurugenzi wa Taasisi ya Chakula na Lishe Tanzania Dkt. Germana Leyna (kulia) akizungumza na Mkuurugenzi Mtendaji wa Shirika la SANKU (hayupo pichani) wakati alipotembea ofisi za Shirika hilo, kujifunza na kuangalia maendeleo ya utekelezaji wa afua ya urutubishaji